

**Sprawozdanie z realizacji
Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Ciechocinka na 2011 rok**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień należą do zadań własnych gminy wynikających z następujących ustaw:

- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Powyższe zadania realizowane są na podstawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Zadania ujęte w programie realizują:

- pracownik Urzędu Miejskiego,
- Punkt Profilaktyki Uzależnień,
- MOPS (świetlica socjoterapeutyczna im. Kubusia Puchatka),
- organizacje pozarządowe – (Dom Zakonny Zgromadzenia Sług Jezusa)
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- szkoły,
- policja.

Środki finansowe na realizację zadań Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż oraz sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Wypełniając postanowienia w/w ustaw Rada Miejska Ciechocinka na sesji w dniu 29 grudnia 2010 roku uchwaliła Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Miasta Ciechocinka na 2011 rok.

Realizacja zadań programu przedstawia się następująco:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem

W 2011 roku zajęcia w Punkcie Profilaktyki Uzależnień znajdującym się

w budynku „Pilawa” przy ul. Tężniowej 6 odbywały się w każdą środę i czwartek w godzinach 17.00-20.00.

W czasie trwania tych spotkań realizowano poniższe cele programowe:

- 1) pomoc osobom z problemem uzależnień oraz z problemem w utrzymaniu trzeźwości,
- 2) wspieranie grup samopomocowych AA i Al- anon,
- 3) udzielanie pomocy osobom z rodzin patologicznych, które doświadczają skutków życia z osobami uzależnionymi i stosującymi przemoc w rodzinie,
- 4) promowanie działań profilaktycznych i zdrowego stylu życia.

Grupa AA spotkała się na 52 meetingach, spośród których 6 miało szczególnie uroczysty charakter:

- 3 spotkania – związane były z obchodzonymi rocznicami trzeźwości przez członków grupy,
- 3 spotkania – związane były z okresem świątecznym tj. wielkanocnym, wigilijnym i noworocznym, spotkania te miały na celu zacieśnianie więzi rodzinnych.

Ponadto odbyły się 52 spotkania otwartej grupy terapeutycznej. W spotkaniach tych uczestniczyły inne osoby z rodzin z problemem alkoholowym. Liczebność tej grupy wynosiła średnio 5-12 osób.

W spotkaniach grupy AA oprócz mieszkańców naszego miasta często uczestniczą osoby, które czasowo przebywają na leczeniu sanatoryjnym w Ciechocinku i chcą kontynuować terapię w tym okresie. Liczebność grupy AA w 2011 roku wynosiła średnio 14-30 osób. 6 osób, które dotychczas nie uczestniczyły w spotkaniach pod presją działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zaczęło uczęszczać na meetingi.

Wiele osób korzystało również z porad indywidualnych. Tematyka poruszanych problemów dotyczyła:

- trudności w utrzymaniu trzeźwości – 47
- trudności w relacjach w rodzinie (małżeńskich) – 24
- nadużywania alkoholu w domu i w pracy – 38
- trudności osobiste osób z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym – 42
- problemów wychowawczych z dziećmi – 10
- przemocy w rodzinie – 2
- pozostałe informacje, pytania, telefony – 23

Wiele osób wymagało więcej niż jednego spotkania. W szczególnych przypadkach psycholog współpracuje z Poradnią Odwykową w Toruniu oraz kuratorem sądowym.

Wszystkie spotkania i zajęcia prowadziła psycholog Pani Halina Duło.

Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie

Z informacji uzyskanej od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechocinku wynika, iż na terenie naszego miasta w 2011 roku problemem alkoholowym dotkniętych było 46 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 57.

Założono 5 „Niebieskich Kart” w rodzinach, w których występuje zjawisko

przemocy. Członkowie tych rodzin mogli również liczyć ze strony pracowników socjalnych na pomoc w ustaleniu miejsca i terminu leczenia odwykowego zamkniętego lub spotkań w Punkcie Profilaktyki Uzależnień.

W przypadku prawidłowej współpracy z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu swojej sytuacji osoby te mogły również liczyć na pomoc finansową.

Z przeprowadzonego rozpoznania środowiska rodzinnego uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 wynika, że 28 dzieci wychowuje się w 20 rodzinach z problemem alkoholowym. Uczniowie ci są objęci szczególną opieką i pomocą wychowawczą ze strony szkoły i instytucji wspomagających proces wychowania. Dzieci te korzystają z obiadów w stołówce szkolnej.

W Publicznym Gimnazjum w Ciechocinku 7 uczniów pochodzi z 6 rodzin, u których podejrzewa się występowanie problemu alkoholowego, natomiast u jednej rodziny, z której pochodzi 2 dzieci, stwierdzono występowanie problemu alkoholowego. Część dzieci uczęszcza do świetlicy socjoterapeutycznej im. Kubusia Puchatka przy MOPS, a pozostali do świetlicy środowiskowej „Promyk” prowadzonej przez siostry z Domu Zakonnego Zgromadzenia Sług Jezusa.

Jak co roku w szkołach prowadzona była również pedagogizacja rodziców. Z rodzicami mającymi problem alkoholowy przeprowadzane były indywidualne rozmowy, w czasie których nakłaniani byli do poddania się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu, zmiany stylu życia, lub uczęszczania na terapię.

Osoby te uzyskiwały także wskazówki dotyczące miejsc, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną.

Wzorem lat ubiegłych także w minionym roku szkoły na bieżąco współpracowały z Komisariatem Policji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Aleksandrowie Kujawskim oraz kuratorami sądowymi dla nieletnich w Aleksandrowie Kujawskim.

W 2011 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spotykała się 13 razy. Rozpatrywano i opiniowano wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż oraz na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działał punkt poradnictwa prawnego, czynny we wtorki w godz. 830 - 930. Pani Mirosława Westphal udzielała pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego, przemocy w rodzinie i problematyki uzależnień.

Wspomaganie działalności instytucji i organizacji pozarządowych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

Na terenie miasta działają dwie świetlice:

- socjoterapeutyczna im. Kubusia Puchatka przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Kopernika 14
- środowiskowa „Promyk” prowadzona przez Dom Zakonny Zgromadzenia Sług Jezusa przy ulicy Nieszawskiej 16.

Tak jak w latach ubiegłych w 2011 roku w świetlicy im. Kubusia Puchatka prowadzona była działalność o charakterze wychowawczym

i socjoterapeutycznym. Podstawowym celem placówki było wspieranie i otaczanie opieką dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Świetlica funkcjonowała 11 miesięcy w roku kalendarzowym od poniedziałku do soboty w godz. 10:00 do 18:00, w ferie zimowe i wakacje od 08:00 do 16:00. W 2011 roku opieką w świetlicy objętych było 29 dzieci. Tak jak w latach poprzednich, również w roku 2011 kilkoro dzieci opuściło placówkę z przyczyn od nich niezależnych. Do świetlicy uczęszczają dzieci w wieku 4- 16 lat. Z tego względu zajęcia prowadzono w kilku grupach wiekowych. W zależności od potrzeb z najstarszą młodzieżą prowadzono rozmowy indywidualne pomagające w rozwiązywaniu osobistych problemów.

Wszystkie zajęcia w świetlicy mają na celu przeciwdziałanie procesowi dziedziczenia niewłaściwych norm kulturowych i społecznych przez dzieci ze środowisk patologicznych i dotkniętych bądź zagrożonych problemem uzależnień. Kładzie się nacisk na wszechstronny rozwój osobowości dzieci, poczucie własnej wartości i godności ludzkiej, przygotowanie do życia wolnego od nałogów. Ważną rolę w terapii odgrywają gry i zabawy w grupach oraz zajęcia zręcznościowe.

U dzieci, które systematycznie uczestniczyły w zajęciach zaobserwowano wiele istotnych zmian w zachowaniu. Zmiany te polegają na:

- znacznej poprawie samodzielności,
- lepszych kontaktach z rówieśnikami,
- znacznie lepszym radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami w domu i szkole,
- poprawie komunikowania się z innymi,
- wzroście odpowiedzialności za siebie i innych,
- zwiększeniu się stopnia otwartości i poziomu zaufania w relacjach interpersonalnych,
- umiejętności konstruktywnego bronięcia własnych interesów,
- wzroście akceptacji i szacunku do samego siebie,
- lepszym rozumieniu zachowania swojego i innych,
- uświadomieniu zagrożeń płynących z nadużywania alkoholu, narkotyków i palenia papierosów.

Dofinansowanie przez samorząd działalności świetlicy środowiskowej „Promyk”, która prowadzona jest przez Dom Zakonny Zgromadzenia Sług Jezusa pozwoliło jej na zachowanie ciągłości w prowadzeniu zajęć. Świetlica mieści się przy ul. Nieszawskiej 16 w Ciechocinku. W 2011 roku zajęcia prowadzone były od poniedziałku do piątku w godz. od 13:00 do 18:00 i uczestniczyły w nich 43 osoby (dzieci i młodzież). Zajęcia prowadzone były wg programu „Zobacz w sobie dobro, a staniesz się lepszy” oraz „Mogę żyć inaczej”. Pierwszym celem programu „Zobacz w sobie dobro, a staniesz się lepszy” była zmiana sądów urazowych, występujących u dzieci na skutek szeregu negatywnych doświadczeń. Drugim celem było zmniejszenie poziomu zaburzeń zachowania dzieci. Program podzielono na trzy etapy. Pierwszy etap zmierzał do integracji grupy. Drugi etap polegał na realizacji zaplanowanych celów terapeutycznych, edukacyjnych i rozwojowych stanowiących istotę programu socjoterapeutycznego opracowanego pod kątem osób uczęszczających do świetlicy. Etap trzeci, kończący cykl zajęć pozwolił uczestnikom na wzmocnienie zdobytych pozytywnych doświadczeń i

nabytych umiejętności, a także wskazanie możliwości wykorzystania ich w życiu.

Program został zrealizowany w cotygodniowym cyklu spotkań.

Program „Mogę żyć inaczej” realizowany był w dwóch grupach wiekowych. Zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu, trwały od 45 do 60 minut w zależności od zapotrzebowania grupy. Miały one na celu osiągnięcie wcześniej zamierzonych celów o charakterze terapeutycznym, rozwojowym i edukacyjnym. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, zaspokojenie potrzeby przynależności do grupy rówieśniczej i jej aprobaty, odreagowanie napięcia, zmianę sądów urazowych o sobie, dorosłych i rówieśnikach, zdobywanie umiejętności porozumiewania się i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz ukazanie funkcjonowania mechanizmów uzależnienia.

Tematy zajęć dostosowywano do konkretnych potrzeb, poziomu i wieku uczestników grupy. Czasami, ze względu na inne zapotrzebowanie poszczególnych członków grupy, zaplanowany temat zajęć był zastąpiony innym. Metodami pracy w grupie były zabawy pedagogiczne i psychologiczne, wizualizacja, techniki twórcze, burza mózgów, bajkoterapia, film.

Dzieci miały możliwość rozwijania różnorodnych talentów, zdobywania wiedzy i umiejętności oraz poznawania sposobów radzenia sobie z problemami. Pogłębiły umiejętności trafnego rozumienia sytuacji, lepszego komunikowania się z rodzicami i rówieśnikami.

Ponadto odbywały się zajęcia:

- sportowe,
- muzyczne i teatralne
- plastyczne i manualne,
- kulinarne,
- komputerowe,

Udział w zajęciach poprzez śpiew, taniec i występy aktorskie pozwala dzieciom uwierzyć w swoje możliwości, nauczyć odpowiedzialności za to co robią i jednocześnie uczyć otwartości na ludzi. Dzieci włączane były w różne imprezy kulturalne i rozrywkowe organizowane w mieście. Rękodzieła wykonane przez dzieci w ramach zajęć plastycznych były sprzedawane, a uzyskane pieniądze przeznaczone na wyjazdy wakacyjne i bieżące potrzeby świetlicy.

W wakacje dzieci przez 10 dni wypoczywały w Gdańsku gdzie odreagowały stres. Wróciły wyciszone, wzbogacone o nowe doświadczenia i pełne niezapomnianych wrażeń. Działania edukacyjno - profilaktyczne polegały na realizowaniu tematów w zakresie profilaktyki alkoholowej i innych uzależnieniach poprzez dostarczanie informacji o alkoholu i innych substancjach uzależniających oraz o zagrożeniu towarzyszącym ich używaniu. Działania objęły również wskazanie możliwości unikania tych zagrożeń i sposoby radzenia sobie z nimi oraz pokazanie możliwości zdrowego życia.

Świetlica jest czynna przez cały rok włącznie z wakacjami i feriami. Przez cały czas dzieci otrzymują posiłki: obiad, podwieczorek i kolację. Duża grupa dzieci korzysta z obiadów również w niedzielę i święta, a część przychodzi po kanapki na

kolację. Przez cały pobyt dzieci mają zapewnioną opiekę wychowawców i wolontariuszy.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie

W ramach profilaktyki uzależnień Urząd Miejski sfinansował dla uczniów klas I-III i IV-VI szkoły podstawowej oraz dla uczniów gimnazjum programy profilaktyczne.

Przedstawienie pt. „Lustro” poruszał się w dość obszernym zakresie tematycznym.

Agresji i wulgaryzmów w komunikacji interpersonalnej, pierwszych inicjacji alkoholowych i papierosowych a także kładzie nacisk na wyrobienie w młodych ludziach „zdrowych nawyków żywieniowych”. Chodziło tu o napiętnowanie katastrofalnej oferty dla młodych konsumentów, złożonej z bezwartościowych produktów spożywczych (hamburgery, hot dogi).

Spektakl pt. „Malinowy zawrót głowy” przygotowany z myślą o najmłodszych. W przystępny sposób opowiadał o ochronie środowiska naturalnego oraz uczy podstawowych zasad kodeksu drogowego. Uświadamia także, że zawsze należy dbać o czystość i higienę osobistą.

Spektakl pt. „Witaj szkoło” również przygotowany z myślą o najmłodszych. Przedstawia zalety chodzenia do szkoły i poznawania nowych dziedzin nauki. Ukazuje zagrożenia dla zdrowia dziecka, wynikające z braku aktywności fizycznej (wady postawy) i złego odżywiania (otyłość). Spektakl porusza również wątek przyjaźni między rówieśnikami oraz szacunku dzieci do rodziców i nauczycieli. Przedstawienie zawiera dużo interakcji. W każdej scenie, dzieci zapraszane są do udziału w spektaklu. Wspólnie z naszym bohaterem ćwiczą, malują, odpowiadają na pytania zadawane przez nauczycieli (aktorów). W spektaklu występują piosenki związane z tematyką programu. Na scenie znajduje się kolorowa scenografia, a aktorzy występują w strojach odzwierciedlających przedstawiane postacie.

Spektakl „Być sobą” podejmuje tematykę dobrego zachowania w domu i w szkole.

Proponuje młodym widzom postawę dziecka asertywnego, które dostrzega korzyści wynikające z bycia dobrym synem, uczniem, przyjacielem. Spektakl zachęca do rozwijania swoich pasji, kształtowania charakteru poprzez sport (w przypadku naszego bohatera jest to sekcja siatkówki) i pozytywów wynikających z uczęszczania na zajęcia pozalekcyjne. Obrazuje również negatywny wpływ papierosów i alkoholu na zdrowie i samopoczucie młodego człowieka, wyniki sportowe i relacje z rodzicami.

Niewątpliwym atutem programu jest dobra gra aktorska. Do spektaklu zostały przygotowane podkłady muzyczne. W przedstawieniu występuje dwóch aktorów.

Program przygotowany jest profesjonalnie ze scenografią i nagłośnieniem.

Programy zrealizowane zostały przez Firmę „Kurtyna” z Krakowa 18 maja oraz 25 listopada 2011 roku.

Sławomir Pyrko - muzyk, animator życia kulturalnego zaprezentował autorski program pt. **„Być sobą, to żyć wolnym”**, podczas którego omówił działanie i skutki zażywania narkotyków, ich wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne osoby uzależnionej oraz rolę podświadomości w skutecznym odmawianiu przyjmowania narkotyków i świadomej postawie wobec osób biorących i rozprowadzających środki odurzające. Występ cieszył się dużym zainteresowaniem młodzieży, gdyż muzyk wykonał kilka ciekawych przerywników muzycznych.

„Złodzieje życia”. Ten koncert to rodzaj motywacji do podejmowania dobrych decyzji, to wprowadzenie w czystą i wolną od narkotyków, dopalaczy, alkoholu i innych używek drogę. Wiarygodność jego dzieła jest tym większa, iż stanowi zapis osobistych przeżyć. Jarosław Tioskow nigdy nie był uzależniony. Jego program to spójny montaż słowno – muzyczny traktujący o narkomanii, alkoholizmie, przemocy, pościgu za pieniędzmi, stresie i samotności. Koncert to nie tylko służebna rola wobec zagadnień profilaktyki, ale również wspaniałe wydarzenie kulturalne i artystyczne. Formuła ciekawej narracji z oryginalną muzyką bluesowa na żywo, jest najlepszą drogą dotarcia do młodego słuchacza. Taka forma profilaktyki zmusza do refleksji i zastanowienia, nad właściwymi wyborami życiowymi wolnymi od używek i środków psychoaktywnych. Muzyka zwiększa i wzmacnia przekaz kierowany do gimnazjalistów.

Program "Dobre wybory" został opracowany i zaprezentowany przez Wojciecha Backiela (mówca motywacyjny, wykładowca psychologii pozytywnego myślenia) oraz Piotra Świergalskiego (prezentera radiowego, telewizyjnego, mgr sztuki).

Ich koncert to wydarzenie profilaktyczne ale i kulturalno-artystyczne. Treść merytoryczna koncertu zawierała najistotniejsze aspekty dotyczące problemów narkomanii oraz alkoholizmu. Artyści przekazywali je językiem prostym, znanym i zrozumiałym w kręgu młodzieży. Tym samym stwarzając niepowtarzalną atmosferę i trafiając bezpośrednio w sedno zagadnienia oraz serca młodych ludzi. Taka artystyczna narracja była przeplatana muzyką, co nakłaniało do przemyśleń nad samym sobą, nad własną pozycją i rolą w społeczeństwie. Koncert profilaktyczny był zatem rodzajem motywacji do podejmowania w życiu dobrych wyborów.

Programy zrealizowane były przez Studio Art. Profilaktyka z Białegostoku. Odbyły się 16 lutego, 1 czerwca i 8 grudnia 2011 roku. Programy cieszyły się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży oraz uznaniem pedagogów ze względu na ciekawą formę i wartości edukacyjne.

W ramach profilaktyki uzależnień uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 uczestniczyli w konkursie plastycznym „Uzależnieniom mówię nie”.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Do sposobów realizacji tego zadania zaliczamy:

- składanie wniosków do policji o wszczęcie i przeprowadzenie dochodzenia w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- sporządzanie i kierowanie aktów oskarżenia do sądu,
- podejmowanie działań mających na celu cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2011 r. nie było konieczności podejmowania tego rodzaju interwencji.

Sporządziła: Justyna Wiśniewska

Rozliczenie finansowe działalności w zakresie profilaktyki przeciwalkoholowej w 2011 roku

Dział 851 rozdział 85154

W ramach bieżących wydatków rzeczowych sfinansowano następujące zadania:

1. Działalność Punktu Konsultacyjnego	25.072,61 zł
2. Punkt poradnictwa prawnego	5.763,95 zł
2. Działalność prowadzona przez pracownika Urzędu	14.504,22 zł
3. Dofinansowanie działalności świetlicy środowiskowej „Promyk”	48.000,00 zł
4. Działalność świetlicy socjoterapeutycznej „Kubuś Puchatek”	88.974,64 zł

Działalność Punktu Konsultacyjnego

a) umowa o dzieło dla terapeuty	12.437,50 zł
b) koszty eksploatacji punktu	12.635,11 zł
w tym:	
- energia elektryczna	8.850,91 zł
- wywóz nieczystości	530,04 zł
- opłaty za rozmowy telefoniczne	616,69 zł
- opłata za wodę	34,14 zł
- środki czystości	138,33 zł
- polisa – ubezpieczenie systemu monitoringu	1.064,00 zł
- polisa	1.401,00 zł

Zadania realizowane przez pracownika Urzędu Miejskiego

- opłata za korzystanie z "Niebieskiej linii" uruchomionej przez Urząd Marszałkowski	531,25 zł
- spektakle teatralno – profilaktyczne i programy profilaktyczne	7.012,00 zł
- diety dla członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	5.155,92 zł
- materiały edukacyjne	196,00 zł
- nagrody dla laureatów konkursu „Uzależnieniom mówię nie”	1.609,05 zł